

ΕΡΡΙΚΟΣ ΙΒΣΕΝ

Εἶνε ὁ μέγιστος τῆς πατρίδος του ποιητής. Εἶνε, ἂν ἀγαπᾶτε, ὁ μέγιστος δραματογράφος καθ' ἅπασαν τὴν βόρειον Εὐρώπην — καὶ ὅμως ἐὰν τὸν ἰδῇτε θὰ στοιχηματίσητε ὅτι εἶνε ναύκληρος μᾶλλον, ἢ καλλιτέχνης. Ἡ φυσιογνωμία του οὐδένα τῶν ἐξόχων ἀνδρῶν ἐνθουμίζει. Ἐχει τὸν σκανδιναβικὸν τύπον μὲ τὰ μῆλα τῶν παρειῶν ἐξέχοντα καὶ μὲ πλατεῖας σιαγόνας. Βραχεῖαν ῥίνα καὶ μέγα στόμα συνεσφιγμένον οὕτως, ὥστε νὰ νομίζετε ὅτι τοῦ λείπουν τὰ χεῖλη.

Ἐχει τεφρόχρους ὀφθαλμούς, ὀξύ δερκομένους ὑπὸ τῶν διόπτρων, καὶ περὶ τὰ βλέφαρα τὸ μικρὸν ἐκείνο σύμπλεγμα τῶν ῥυτίδων, αἱ ὁποῖα μαρτυροῦσι τὴν ἀεικησιάν βλέμματος ἐξετάσαντος ἡδὴ ἀπειρίαν πραγμάτων. Φέρει λευκὰς παραγναθίδας, ὁμοίως πρὸς τὰς τῶν ναυτικῶν κεκαρμένους, καὶ κόμην πολιοτρίχον καὶ δασεῖαν, ὡς πυκνόκλαδον θαμνώνα, ἢ μᾶλλον ὡς παρθένον ἀκόμη δάσος. Ἐπὶ τοῦ εὐρέος αὐτοῦ μετώπου διακρίνετε πλείονα βούλησιν ἢ ὀξύνοϊαν· ἡ δὲ στάσις τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κάμνει νὰ ὁμοιάζῃ πρὸς κεφαλὴν κατακτητοῦ, πρὸς

κεφαλὴν ἀρχαίου βίκινγκ, ἥτοι θαλασσινοῦ τῆς Νορμανίας ἥρωος, γεννηθέντος ἐπὶ βραχέδους ἀκτῆς ἐκ προγόνων πελαγομάχων.

Ὁ Henrik Ibsen, ἐγκαλῶπισμα τῆς Νορβηγίας σήμερον, ἐγεννήθη ἐν τῇ παραποταμῇ πολίχνῃ Σκὴν ἐκ πατρὸς ναυτιλλομένου ἐμποροῦ, καὶ ἐγεννήθη ἐν ἐποχῇ κρίσιμωτάτῃ διὰ τὴν διανοητικὴν τῆς πατρίδος αὐτοῦ κατάστασιν.

Ἦδη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ πανεπιστημίου ἐν Χριστιανίᾳ (1811) ἐδόθη τὸ πρῶτον σύνθημα τοῦ ἀγῶνος πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς ἐθνικῆς τῶν Νορβηγῶν φιλολογίας ἀπὸ τῆς ξένης, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τῆς τῶν Δανῶν ἐπιδράσεως.

Ὁ χωρισμὸς τῆς Νορβηγίας ἀπὸ τῆς Δανίας τῷ 1814, καὶ ἡ ἐγκατάστασις ἰδίου πολιτεύματος ἐν τῇ χώρᾳ, ἔτι μᾶλλον ἐπιρρώσαντα τὸ συναίσθημα τῆς ἀνακτηθείσης ἐλευθερίας, ἐξέκαλον ἡδὴ τοὺς νεανικοὺς τῶν Νορβηγῶν πόθους πρὸς ἐθνικὴν τινα μεγαλουργίαν πρὸς εὐρυσιν τῶν τῆς πατρίδος ὁρίων. Ἀλλ' αἱ περιστοιχοῦσαι αὐτοὺς τότε περιστάσεις, οὐδόλως εὐνοϊκαὶ διὰ παρτόλους ἐπιχειρήσεις, ἔκαμαν ὥστε νὰ χρησιμοπονηθῇ καὶ τὸ ἄριστον μέρος τῆς ἐκ τούτου ἀνα-

πτυχθείσης δράσεως ἐπὶ εἰρηνικοῦ διανοητικοῦ ἐδάφους.

Τὴν βάσιν τῆς νορβηγικῆς γλώσσης ἀπετέλει τότε ἡ δανικὴ, ὅχι μόνον τὰς λέξεις, ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἐπιβάλλουσα εἰς τὴν αὐτόχθονα φιλολογίαν. Ὅ,τι ἂν εἰσήγετο νεώτερον εἰς αὐτὴν ἦτο καὶ τοῦτο ξένον, γαλλικόν, ἀγγλικόν κτλ. Ἐπειδὴ τὸ δημῶδες καὶ ἰθαγενὲς περιεφρονεῖτο καὶ κατεδιδάκετο ὑπὸ τῶν καλαμαράδων ὡς γυδαῖόν τι καὶ πρόστυχον. Καὶ ὑπῆρχον μὲν καὶ οἱ ταναντία φρονούντες περὶ τοῦ τελευταίου, ἀλλὰ τί ἐσήμαινον αἱ διαμαρτυρίαι τούτων πρὸ τοῦ ὄγκου καὶ τῆς αὐθεντίας

τῶν λογιστῶν! Ἐπρεπε νὰ μεθυσθῇ ὁ λαὸς ἐξ ἐνθουσιασμοῦ ἐπὶ τῇ πολιτικῇ αὐτοῦ χειραφεσίᾳ καὶ, πλήρης αὐτοπεποιθήσεως τώρα, νὰ ποθήσῃ τὴν διὰ παντός ἐξασφάλισιν τῆς αὐθιπαρξίας αὐτοῦ ὡς ἔθνους, διὰ νὰ ἐνθαρρυνθῇ ἡ μερὶς ἐκείνη τῶν λογίων, οἱ ὅποιοι βαρέως ἔφερον τὴν εἰς τοὺς ξένους ὑποτέλειαν τῆς νορβηγικῆς φιλολογίας καὶ γλώσσης. Ἀφοῦ ἡ αὐθιπαρξία, ἣν ὁ λαὸς ἐζήτην νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐαυτῷ, μήτε διὰ πολεμικῶν κατακτήσεων μήτε διὰ πολιτικῶν ἄλλων κατορθωμάτων ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ, διατί νὰ μὴ τὴν δημιουργήσουν ἐκεῖνοι, ἀποσειόντες πάντα ζυγὸν ἡθικῆς καὶ πνευματικῆς ὑποτελείας εἰς τοὺς ξέ-

